

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1100. Usque Ad Annum 1143

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1762

VD18 90117999

§. 32. S. Bernardus Abbas Claræ-Vallis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66385](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66385)

Secul. XII. Concilia adire recusassent, quam Censu-
A.C. 1115. ram Rex Henricus impatientissime tulerat; ita enim privilegia sibi fratrique suo a Romana Ecclesia concessa, sine ullo suo merito, violari videbantur. Itaque ex Episcoporum consilio Romam Legatos mittere statuit, omnia cum Pontifice accuratius tractaturos. Ad hanc provinciam obeundam delectus est Guilielmus Varelvastus Episcopus Exoniensis, licet visum amisisset, Pontifici olim familiaris, ad quem sapius, S. Anselmo Cantuarie sedente, missus fuerat, cujus etiam fides Regi perspecta, & mira in rebus gerendis solertia exploratissima erat.

§. XXXII.

S. Bernardus Abbas Claræ-Vallis.

Inter hæc Ordo Cisterciensis in dies latius propagabatur. Anno superiore millesimo centesimo decimo quarto Abbatia Pontiniacensis altera ordinis Cisterciensis filia in loco, quatuor Leucis ab urbe Antissiodorensi posito, & Territorio cujusdam Ecclesie illius Canonici, nomine Heberti, fundata est, Herveo Comite Nivernensi non nihil de suis opibus conferente. Nihilominus Fundatoris nomine honoratur Theobaldus, Comes Campanie, qui exinde suis facultatibus Ecclesiam ædificari curavit. Primus Abbas Pontiniacensis fuit Hugo Matisconensis,

nensis, postmodum Episcopus Antiffio-Sæcul. XII.
 dorensis. Hoc autem anno millesimo A.C. 1115.
 centesimo decimo quinto ortæ sunt aliæ
 duæ Cistercii filix, Clara Vallis & Mo-
 rimundum, in Diœcesi Lingonensi posi-
 tæ. Morimundensis Monasterii Auctores
 fuere Oldericus Agrimontensis & uxor
 ejus Adelina, Caseoli * Domini, primoque * Choiseul.
 Morimundi Abbati nomen Arnoldus erat.
 Hæ igitur quatuor primogenitæ Cister-
 cientis Instituti filix fuere, Firmitas, cu-
 jus monasterii superius memini, Ponti-
 niacum, Clara Vallis, & Morimundum,
 quibus cetera monasteria omnia sub-
 sunt, & pleraque ab his originem acce-
 perunt.

At operæ pretium est, Abbatix Cla-
 ravallensis exordia accurate repetere.
 Locum, ad Albam fluvium situm, Hugo *vit. Lib. 1.*
 Comes Trecensis obtulit, & Monachi *c. 5. exord.*
 gesima quinta Junii anno millesimo cen- *dist. 2. c. 1.*
 tesimo decimo quinto in novam domum
 introducti. Prius ibi erat spelunca la-
 tronum, & Vallis *Absinthialis* dicebatur,
 sive ob copiam Absinthii, cujus herbæ
 magna copia ibi nascebatur, sive ad signi-
 ficandas illorum angustias, qui latronum
 insidiis capiebantur. Illuc igitur Ste-
 phanus Abbas Cisterciensis quosdam ex
 suis monachis misit, iisque S. Bernardum
 Abbatem dedit, non plures vitæ annos
 quam viginti quatuor, & unum Profes-
 sionis

Sæcul. XII. sionis Religioſæ numerantem. Unde et
A.C. 1115. iam mirabantur id fieri Fratres, & time-
 bant, ne tanto muneri tum ob ætatem
 tum ob valetudinem impar eſſet. Ab-
 ſente Joſcerano Lingonenſi Antiftite, Ber-
 nardus Episcopum Catalaunenſem, Gui-
 lielmum de Campellis, comitante ſe alio
 quodam monacho adiit, ut Benedictio-
 nem Abbatialem ab eo acciperet. Ad-
 mittitur in domum Episcopi Bernardus,
 juvenis, exſo corpore, & macie confe-
 ctus, habitu deſpicabilis, ſubſequente ſe-
 niore illo monacho robusto & forma ele-
 ganti, aliis reverentiam profitentibus, ri-
 dentibus aliis & quærentibus; uter Ab-
 bas eſſet? At neutiquam ſefellit Episco-
 pum diverſa ſpecies, ſed oculis in Ber-
 nardum deſixis, tum ex ſingulari vultus
 & ſermonis modestia, tum ex longiore
 colloquio protinus cognovit, magnum
 eſſe Dei Servum. Ex illa die Guiliel-
 mus & Bernardus quaſi cor unum & ani-
 ma una effecti ſunt, ſæpiſſime alter alte-
 rum inviſebat, ita ut Clara Vallis propria
 domus Episcopi & civitas Catalaunenſis
 monachorum Claravallenſium Hoſpiti-
 um dici poſſe videretur. Tanti Præſulis de
 Bernardo opinio brevi totius provinciæ
 Remenſis, & deinde totius Franciæ ad-
 mirationem & reverentiam S. Viro con-
 ciliavit.

Prin:

Principio, Monasterio Claravallensi cum extrema paupertate colluctandum fuit; nam sæpius pulmentaria ex foliis fagi coquere, & panem ex hordeo, milio & vesca conficere cogebantur. Quidam monachus peregrinus, cui in cella hospitum hujusmodi panis illatus fuerat, motus est ad lacrymas, eumque secreto ablatum, tanquam argumentum rigoris insoliti cunctis ostendit, & manifestavit, tantorum meritorum viros hoc pane vitam trahere posse. Sanctum Virum panis penuria non angebat, soli animarum curæ intentus. Verum hyeme imminente, Gerardus Bernardi frater, cui rei œconomicæ cura commissa erat, in ejus conspectu durius conquestus est, necessitati domus & Fratrum multa deesse, nec suppetere, unde ea coemeret; cumque bonis verbis non acquiesceret, interrogavit Abbas, quantum pro præsentī necessitate opus esset, cui ille respondit; duodecim circiter libris. (nam hæc summa pro illorum temporum ratione magna erat) Mox fratre dimisso Bernardus confugit ad orationem, & post paululum ab ipso Gerardo admonetur, quamdam mulierem ex urbe Castellione ad fores stare, eique loqui velle. Ad quam cum egressus esset Vir Dei, ad pedes ejus abjecta, duodecim libras obtulit, preces implorans pro viro suo ægrotante. Huic illico

Sæcul. XII.

A.C. 1115.

c. 5.

Claravallensium mensa.

c. 6.

Sæcul. XII. illico Bernardus: *Abi, inquit, sanum be-*
A C. III. 5. *bebis virum tuum.* Dictum effectus sub-
 secutus est. Et tunc Bernardus Fratrem
 suum Cellerarium hortari cœpit, ut inpo-
 sterum spem suam generosius in Deo po-
 neret. Sæpius exinde, ubi nulla spes
 humani subsidii affulgebat, auxiliantem
 Dei manum experti sunt. Et quia per-
 spicuum erat, Cœlum Abbati suo fave-
 re, eum quantum poterant cura rerum
 domesticarum exonerabant, & solum de
 rebus ad salutem animarum suarum spe-
 ctantibus consulebant.

Ipse vero e solitudine Cisterciensi nu-
 per egressus, ubi in sublimis contempla-
 tionis silentio veritate cœlesti animum
 imbuerat, lingua Angelorum ad homines
 loquebatur, vixque altissimam doctrinam
 assequi poterant. Cum sanctissimas
 quasque morum regulas præscriberet,
 & quemlibet discipulorum vellet esse
 perfectum, dura non nunquam exigere
 videbatur. Præterea quando ei varias
 cogitationes confitebantur, quibus eis
 Dæmon illudebat, quasque nemo mor-
 talium in hac vita potest devitare, of-
 fendebatur, quod illos adhuc homines
 esse experiretur, quos ad perfectionem
 Angelicam pervenisse crediderat, & vi-
 ros Religiosos hujusmodi tentationibus
 non debere esse subjectos existimabat.
 Sed Bernardi Discipuli vere pii, in ejus
 sermo,

fermone, etiam ea, quæ non intelligebant, reverebantur, & quando confitebantur, etsi sublimes regulas, quas trahebat, mirarentur, non ei tamen obloquebantur, nec se ipsos excusabant. Hæc discipulorum humilitas Bernardo Abbati proprium zelum suspectum effecit, cœpitque se ipsum ignorantia & imprudentia accusare, quod in aliis perfectionem requireret, quam ipse necdum haberet; hinc credit, melius se sibi & discipulis consulturum esse, si deinceps sileret. At Deo revelante cognovit, loquendum sibi esse. Ergo ex illo tempore majore auctoritate & uberiore auditorum suorum fructu perorabat.

Illa ætate, Claravalle Monachi vivebantur, viri olim in Sæculo divites & honorati, qui Jesu Christi paupertate gloriantes laborem, famem, sitim, frigus, persecutionem, & contumelias lubenti animo sustinebant, de rerum, quæ sibi ipsis deerant, penuria parum solliciti, & contenti, si modo suis Successoribus tantum relinquerent, quo, salva paupertate, vitam sustentarent. Claramvallem adiuturis, & de proximo monte descendentes, inculta simplicitas & cellarum paupertas indicabant, Deum in hac Domo habitare. In ea valle, plena hominibus, quorum singuli labori sibi præscripto incumbebant, in media die altum noctis

Hist. Eccles. Tom. XVI.

X

re-

Sæcul. XII.
A.C. 1115.

6. 7. 11. 35.
Silentium
Claravallensium.

Sæcul. XII. regnabat silentium, si laborantium stre-
 A.C. 1115. pitum, & monachorum in Ecclesiastico
 Officio Deum laudantium voces exci-
 pias. Unde silentii Religiosi reverentia
 advenientes sæculares ita continebat, ut
 ne ipsi quidem in illo monasterio sermo-
 nes non modo pravos, sed neque otiosos
 aut ad rem nihil facientes conferere au-
 derent. Itaque in tanta monachorum
 frequentia singuli nihilominus solitarii
 erant, quia lex silentii cuilibet solitudi-
 nem cordis conservabat.

Ceterum vix magno labore alimenta
 ex sterili solo extorquere poterant, nec
 alius inerat sapor, nullum condimentum,
 quam quod fames & Dei amor addebat,
 & nihilominus se se ipsos nimis delicate
 habere sibi videbantur, quia primi fer-
 voris memores venenum esse arbitraban-
 tur, quidquid voluptatis in edendo sen-
 tirent. Nam cum Abbatis sui cura & in-
 stitutione ad eam perfectionem pervenis-
 sent, ut sensui contraria non solum sine
 murmuratione, sed etiam cum gaudio
 perferrent, quæ in sæculo degentibus vi-
 sa fuissent intolerabilia, ea ipsa patiendi
 voluptas metum erroris creabat, eo gra-
 vioris, quo magis spiritualis esse videre-
 tur. Nec ab eo scrupulo alia ratione
 quam auctoritate Episcopi Catalaunensis
 liberari potuerunt. In hunc modum
 Guilielmus S. Theodorici, qui ea oculis
 suis

fuis vidit, de illo tempore, quod Ordinis Cisterciensis Sæculum Aureum vocat, loquitur. Sæcul. XII.
A.C. 1115.

§. XXXIII.

Ivonis Carnotensis extrema.

Sub finem anni millesimi centesimi decimi quinti, vigesima tertia Decembris, ex hac vita decessit Ivo Carnotensis, postquam illam Ecclesiam rexisset annis viginti tribus, sepultusque est ad S. Joannem in Valle. Præter Decretum ipsius, cujus superius memini, ipsi etiam tribuitur Collectio Canonum, quæ *Normia* dicitur, nec omnino liquet an ejusdem Ivonis sit opus; ab eo viginti quatuor Sermones accepimus. At maximi pretii sunt ejus Epistolæ, ex quibus complura gravis momenti facta & Decreta circa Ecclesiasticam Disciplinam discimus. Superfunt vero ejus Epistolæ ducentæ & octoginta octo, & præter illa, quæ ex iis superius retuli, notatu digna mihi videntur sequentia. Contra abusum appellandi Paschali Papæ scribit in hunc modum: *Obtestor te, Sancte Pater, hominibus avaris & improbis, petentibus, ut causæ judicatæ iterum retractentur, ne aures præbeas; nec malevolorum quorundam cupiditati amplius des, ut impunita superflua Appellationis licentia senectus mea fatigetur; dum enim Potestatem su-*

X 2

perio-